

den side en betingelse for adgangen til ved indkomst-opgørelsen at bortse fra arbejdsgiverbidrag til en pensionsordning, at der i aftalen mellem arbejdsgiveren og arbejdstageren er truffet bestemmelse om, „at arbejdstageren ikke kan overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over bidraget med påløbende rente, bonus m. v., så længe ansættelsesforholdet består, samt om, at hans kreditorer i samme periode ikke kan søge fyldestgørelse i de nævnte beløb. For kapitalpensionsordningers vedkommende skal rådighedsunddragelsen og unddragelsen fra kreditorforfølgning dog vedvare mindst til arbejdstagerens fyldte 60. år, medmindre en lavere aldersgrænse for pensionering er fastsat med ligningsrådets godkendelse. Endvidere skal det i pensionsaftalen kunne fastsættes, at udbetaling af kapitalpensionen kan finde sted i alle tilfælde, hvor ansættelsesforholdet ophører på grund af uarbejdsdygtighed, for kvinders vedkommende tillige indgåelse af ægteskab.“

Det er i praksis antaget, at den citerede lovbestemmelse ikke er til hinder for, at løbende (indkomstskattepligtige) pensionsydelse — i modsætning til kapitalpension — udbetales til en arbejdstager allerede under ansættelsesforholdets beståen. Derimod følger det af lovreglen, at arbejdstageren i henhold til aftale med arbejdsgiveren skal være afskåret fra at disponere over pensionsmidlerne, f. eks. ved belåning eller lignende, så længe udbetaling ikke er sket.

Som omtalt i de indledende bemærkninger til afsnit I kræves der ikke efter nærværende lovforslag, hvor talen er om en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, nogen aftale mellem arbejdsgiver og arbejdstager om rådighedsunddragelse m. v. Med henblik på at understrege pensionsformålet har man derimod fundet det rimeligt i lighed med de regler, der nu gælder for kapitalpensionsordninger, at stille det vilkår, at pensionskassevedtægterne eller forsikringspoliceen som hovedregel ikke må give ret til „alderspension“ før det 60. år. Udtrykket „alderspension“ omfatter også rene livrenteforsikringer, herunder såvel opsatte som straks begyndende livrenter. Fra aldersgrænsen kan der, ligesom det nu er tilfældet for kapitalpensionsordninger, dispenseres af ligningsrådet. Denne dispensationshjemmel må forventes anvendt efter tilsvarende retningslinjer, som nu følges i praksis, hvorefter der f. eks. er meddelt konkrete godkendelser af en 55 års aldersgrænse for grupper af arbejdstagere med særligt anstrengende eller opslidende arbejde. Dispensation kan også tænkes givet f. eks. i tilfælde, hvor der for en virksomhed med særlig motivering og efter en forud

fastlagt plan gælder regler om afskedigelse med pension før det 60. år.

De løbende ydelser kan dernæst have karakter af invalidepension, hvorunder også falder rene invaliderenteforsikringer. Da udtrykket „invalidepension“ ikke er defineret i lovforslaget, vil det være overladt til pensionskasserne og forsikringsselskaberne i de almindelige forsikringsbetingelser (som skal godkendes af forsikringsrådet) at fastsætte, hvilken invaliditetsgrad der skal være indtruffen som betingelse for den pågældendes eventuelle ret til at oppebære invalidepension. Dette kan sammenholdes med bestemmelsen i forslaget § 12, nr. 3, hvorefter udbetaling af en opsparring i pensionsøjemed før arbejdstagerens fyldte 60. år alene kan aftales for tilfælde af invaliditet, som berettiger arbejdstageren til at oppebære fuld offentlig invalidepension, jfr. herom bemærkningerne til § 12, *ad nr. 2 og 3*. Forskellen på dette punkt mellem forslaget § 2, nr. 4, og § 12, nr. 3, skyldes, at invalidepension fra en pensionskasse eller et forsikringsselskab — i modsætning til udbetaling fra et pengeinstitut eller lignende — har karakter af en forsikringsydelse, således at pensionskassen eller forsikringsselskabet har en selvstændig interesse i at fastlægge vilkårene for ydelsens betaling, medens det samme ikke gælder ved udbetaling fra et pengeinstitut af kapitalopsparring i pensionsøjemed. Det kan i denne forbindelse oplyses, at de forsikringsmæssige vilkår for retten til invalidepension (invaliderente) i praksis svarer til betingelserne for at oppebære invalidepension med helt grundbeløb, idet der efter de almindelige forsikringsbetingelser normalt kræves nedsættelse af erhvervsevnen til omkring $\frac{1}{3}$ eller derunder. Imidlertid vil også eventuelle invaliderenteforsikringer, der afviger herfra — f. eks. således at størrelsen af de tilsikrede løbende udbetalinger varierer efter invaliditetsgraden — være omfattet af lovforslaget.

En lovpligtig ulykkesforsikring vil derimod ikke være omfattet af forslaget, selv om der fra forsikringen måtte blive udbetalt løbende, livsbetingede ydelser. Forsikringen må skattemæssigt behandles som den pågældende arbejdsgivers (lovpligtige) ansvarsforsikring.

Om de pensionsordninger, der vil være omfattet af nr. 4, kan i øvrigt oplyses:

Pension til efterlevende ægtefælle eller børn kan for ansatte i en virksomhed være tilsikret i form af en pensionskasseordning eller en kollektiv forsikringsordning, i begge tilfælde således at den ægtefælle eller de (mindreårige) børn, som en afdød arbejdstager måtte efterlade sig, får ret til pension. Ægtefælle- og børnepension kan også — for såvel